

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Beata Gudowska

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku A. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.
z udziałem zainteresowanych S. O. i Zespołonego Szpitala Wojewódzkiego w E.
o wznowienie postępowania,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 grudnia 2014 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 27 lutego 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 lutego 2014 r. Sąd Apelacyjny, po rozpoznaniu sprawy ze skarg A. R. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 17 października 2012 r. oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w E. z dnia 10 maja 2012 r., odrzucił skargi i zasądził od ubezpieczonej a rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że A. R. wniosła skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w E. z dnia 10 maja 2012 r., oddalającym jej odwołanie od decyzji

organu rentowego z dnia 9 czerwca 2011 r. oraz prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 17 października 2012 r., którym oddalono jej apelacje od powyższego wyroku, wnosząc o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego oraz poprzedzającej go decyzji organu rentowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez organ rentowy. W uzasadnieniu skarg, skarżąca powołała się na odmienne rozstrzygnięcie w analogicznej sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 23 lipca 2013 r., w którym uchylono zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego w analogicznej sprawie faktycznym i prawnym. W ocenie skarżącej, zachodzi wymieniona w art. 401 pkt 2 k.p.c. podstawa wznowienia postępowania, gdyż wskutek naruszenia przepisów prawa była ona pozbawiona możliwości działania oraz w art. 403 § 2 k.p.c. - wykrycie takich okoliczności faktycznych i dowodowych, które mają wpływ na wynik sprawy, a z których nie mogła ona skorzystać w poprzednim postępowaniu.

W odpowiedzi na skargę organ rentowy wniósł o jej odrzucenie i zasądzenie od skarżącej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że skarżąca nie wskazała, naruszenie których przepisów i w jaki sposób miałyby powodować pozbawienie jej możliwości działania. Powołana natomiast przez skarżącą w uzasadnieniu odmienność rozstrzygnięć w analogicznych sprawach nie może być uznana za ustawową podstawę skargi o wznowienie postępowania wskazaną w art. 401 pkt 2 k.p.c. Okoliczności uzasadniające tę podstawę zaistnieć bowiem muszą w toku postępowania, którego wznowienia strona się domaga. Żadna okoliczność zaistniała po zakończeniu postępowania nie mogła – z samej istoty - powodować pozbawienia strony możliwości działania w jego toku. Konsekwentnie, wydanie po zakończeniu postępowania odmiennego wyroku w analogicznej sprawie nie może zostać uznane za świadczące o pozbawieniu strony możliwości działania na skutek naruszenia przepisów prawa. Jednocześnie, zdaniem Sądu, nie można uznać odmiennego wyroku zapadłego w analogicznej sprawie za podstawę wymienioną w art. 403 § 2 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie, zaskarżając je w całości, pełnomocnik skarżącej wskazał na istnienie podstaw do wznowienia postępowania z art. 401

pkt 2 k.p.c., bowiem wskutek naruszenia przepisów prawa wnioskodawczyni była pozbawiona możliwości działania, oraz art. 403 § 2 k.p.c. ze względu na wykrycie okoliczności faktycznych i dowodowych, które mają wpływ na wynik sprawy, a z których wnioskodawczyni nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Podniósł, że w złożonych skargach o wznowienie postępowania została wskazana ustawowa podstawa wznowienia przez wskazanie jako dowodu wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 23 lipca 2013 r., w którym Sąd ten powołał się na art. 109 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Wnioskodawczyni, powyższej podstawy nie wskazała w treści skarg, będąc przekonaną, że wskazanie jej przez Sąd jest wystarczające. Mając powyższe na uwadze pełnomocnik skarżącej wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wobec zarzutu, który mógłby ewentualnie dotyczyć nieważności postępowania z powodu niedopuszczalności drogi sądowej w części dotyczącej obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom zdrowotnym (art. 379 pkt 1 k.p.c.), warto przypomnieć (cytując uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2014 r., II UZ 53/14), że stosownie do art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.), do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie m.in. ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Oznacza to odesłanie do wszystkich przepisów dotyczących tej materii (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2009 r., II UZP 3/09, OSNP 2010 nr 13-14, poz. 165 oraz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r., II UZP 3/08, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 148). Należy także zauważyć, że sprawy dotyczące wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne zostały wyłączone ze spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, których rozpatrywanie na podstawie art. 109 ustawy, należy do kompetencji dyrektora oddziału

wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia. Realizacja zadań dotyczących kontroli i poboru składek na ubezpieczenie zdrowotne należy do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (art. 83 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Wobec powyższego, w tym zakresie, decyzje Zakładu podlegają kontroli przez sąd pracy i ubezpieczeń społecznych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2009 r., I UZ 84/09, niepublikowane, i z dnia 18 września 2013 r., II UZ 48/13, niepublikowane). Sprawa, w której wniesiono odwołanie od decyzji organu rentowego, dotyczącej wymierzenia i pobrania składek na ubezpieczenie społeczne, jest więc sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych w rozumieniu art. 476 § 2 pkt 1 k.p.c. (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 września 1994 r., II UZP 25/94, OSNAPiUS 1995 nr 6, poz. 79).

Poza tym w ocenie Sądu Najwyższego, w uzasadnieniu zażalenia nie znalazły się żadne argumenty wskazujące na istnienie podstaw wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego. Sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający art. 401 pkt 2 i 403 § 2 k.p.c. nie oznacza, że skarga opiera się na ustawowej podstawie, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, iż podnoszona podstawa nie zachodzi (art. 410 § 1 k.p.c.; por. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 1968 r., I CZ 122/67, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 154, uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1981 r., I CO 5/81, OSNCP 1982 nr 5-6, poz. 77 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 1996 r., I CRN 101/95, OSNC 1996 nr 10, poz. 138, z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99, OSNAPiUS 2001 nr 4, poz. 133, z dnia 12 października 2001 r., III AO 32/01, OSNAPiUS 2002 nr 18, poz. 449, z dnia 7 lipca 2005 r., IV CO 6/05, Monitor Prawniczy 2006 nr 16, s. 880 oraz z dnia 9 maja 2008 r., II PZ 65/07, niepublikowane).

Należy przy tym zaaprobować stanowisko Sądu Apelacyjnego wyrażone w zaskarżonym postanowieniu co do tego, że wydanie odmiennego wyroku w analogicznej sprawie z istoty nie może zostać uznane za świadczące o pozbawieniu strony możliwości działania na skutek naruszenia przepisów prawa, a jednocześnie takie odmienne orzeczenie, choć wydane w podobnej sprawie, nie stanowi nowej okoliczności faktycznej lub dowodu, mających wpływ na wynik tamtej sprawy, z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. W

orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wadliwość orzeczenia wynikająca z obrazu prawa materialnego nie może być kwalifikowana jako ustawowa podstawa wznowienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2007 r., V CZ 25/07, niepubl.). W podstawie wznowienia unormowanej w art. 403 § 2 k.p.c. chodzi o wyrok, który uprawomocnił się przed wyrokiem objętym skargą. Podstawa ta odnosi się do sytuacji procesowych przewidzianych w art. 199 § 1 k.p.c. (art. 379 pkt 3 k.p.c.), które wyłączają wydanie kolejnego wyroku co do tego samego przedmiotu sprawy (sporu) między tymi samymi stronami (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2010 r., I PZ 23/10, niepublikowane, z dnia 20 stycznia 2011 r., I UZ 164/19, niepublikowane, z dnia 11 lutego 2010 r., I PZ 20/09, niepublikowane, z dnia 15 grudnia 2009 r., II PZ 24/09, niepublikowane oraz z dnia 10 listopada 2010 r., II UZ 29/10, niepublikowane).

W konsekwencji należy stwierdzić, że jakkolwiek skarżąca formalnie powołała ustawową podstawę wznowienia, to w rzeczywistości podstawa ta – także w świetle samego uzasadnienia skargi – nie występuje. Odrzucenie skargi przez Sąd Apelacyjny było w tej sytuacji uzasadnione (art. 410 § 1 k.p.c.).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.